

Obsah

Úvod	10
1. Právní úprava účetnictví.....	11
1.1 Obecně uznávané účetní zásady.....	13
1.1.1 Zásada účetní jednotky	14
1.1.2 Zásada neomezeného trvání účetní jednotky	14
1.1.3 Zásada zjišťování výsledku hospodaření v pravidelných intervalech.....	14
1.1.4 Zásada objektivity účetních informací.....	14
1.1.5 Zásada účtování operací v kupní síle peněžní jednotky v době uskutečnění operace	15
1.6 Zásada konzistentnosti, srovnatelnosti mezi účetními obdobími.....	15
1.7 Zásada opatrnosti	15
2. Základní pojmy účetnictví	17
2.1 Vznik účetnictví.....	17
2.2 Bilanční princip a rozvaha	19
2.3 Náklady.....	22
2.3.1 Druhové členění nákladů	22
2.3.2 Účelové členění nákladů	23
2.3.3 Daňové kritérium.....	23
2.4 Výnosy.....	24
2.4.1 Výpočet zisku/ztráty	25
2.5 Dokladovost.....	25
2.6 Účet a soustava účtů	26
2.6.1 Účetnictví v plném rozsahu	26
2.6.2 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.....	26
2.6.3 Znázornění účtu	27
2.6.4 Nákladové a výnosové účty	29
2.6.5 Syntetické a analytické účty	30
2.6.6 Sestavení účtového rozvrhu.....	30
2.7 Podvojnost a souvztažnost účetních zápisů	31
2.8 Účetní knihy.....	32
2.8.1 Deník	32
2.8.2 Hlavní kniha	33
2.8.3 Knihy analytických účtů	33
2.8.4 Storno	34
2.8.5 Forma účetních knih	34
2.9 Úschova účetních písemností	35
2.10 Kontrolní prvky účetnictví.....	36
2.10.1 Předvaha.....	36
2.10.2 Inventarizace	36

3. Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek	39
3.1 Oceňování dlouhodobého majetku	44
3.2 Pořízení majetku	47
3.3 Účetní odpisování majetku	50
3.4 Účetní odpisy dlouhodobého hmotného majetku v zákoně o daních z příjmů.....	52
3.4.1 Odpisování hmotného majetku podle zákona o daních z příjmů	52
3.4.2 Rovnoměrné odpisování	53
3.4.3 Zrychlené odpisování	53
3.4.4 Osobní automobily	55
3.5 Odpisování dlouhodobého hmotného majetku se stanovením rozdílné ceny, než je hranice dle zákona o daních z příjmů.....	57
3.5.1 Cena stanovená účetní jednotkou je nižší než 40 000 Kč.....	58
3.5.2 Cena stanovená účetní jednotkou je vyšší než 40 000 Kč	58
4. Odpisování nehmotného majetku dle zákona o daních z příjmů	60
4.1 Vyřazování dlouhodobého majetku	61
4.2 Technické zhodnocení majetku.....	65
4.2.1 Technické zhodnocení u vlastníka majetku	65
5. Účtová třída 1 – Zásoby	67
5.1 Oceňování zásob.....	68
5.1.1 Oceňování ve skutečných pořizovacích cenách	69
5.1.2 Oceňování v průměrných cenách.....	69
5.1.3 Technika FIFO	69
5.1.4 Technika LIFO	69
5.1.5 Oceňování pevnou skladovou cenou	69
5.2 Syntetické účty třídy I	72
5.3 Účtování nakupovaných zásob	73
5.3.1 Způsob A u nakupovaných zásob	73
5.3.2 Způsob B u nakupovaných zásob	78
5.3.3 Účtování na konci roku – stav zásob do roční uzávěrky	79
5.4 Účtování zásob vlastní výroby	80
5.4.1 Způsob A	80
5.4.2 Způsob B	82
6. Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry	87
6.1 Peníze	87
6.2 Účty v bankách	89
6.3 Bankovní úvěry.....	90
6.4 Krátkodobé finanční výpomoci	91
6.5 Účtování úroků	92
7. Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	93
7.1 Skupina 31 – Pohledávky	93
7.1.1 Účtování o směnkách	93
7.2 Skupina 32 – Závazky	95
7.3 Skupina 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	97

7.4 Skupina 34 – Zúčtování daní a dotací.....	99
7.4.1 Přímé daně.....	99
7.4.2 Daň z přidané hodnoty	100
7.4.3 Registrovaný plátec daně z přidané hodnoty	101
7.4.4 Neregistrovaný podnikatel.....	101
7.4.5 Ostatní nepřímé daně a poplatky	103
7.4.6 Dotace	103
7.5 Skupiny 35 a 36 – Pohledávky a závazky ke společníkům, za účastníky sdružení a za členy družstva.....	104
7.6 Skupina 37 – Jiné pohledávky a závazky.....	106
7.7 Skupina 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv.....	108
7.7.1 Časové rozlišení nákladů a výnosů.....	108
7.7.2 Náklady příštích období	108
7.7.3 Výdaje příštích období	110
7.7.4 Výnosy příštích období	111
7.7.5 Příjmy příštích období	111
7.7.6 Dohadné účty aktivní.....	112
7.7.7 Dohadné účty pasivní	113
7.8 Kurzové rozdíly	115
7.8.1 Kurzové rozdíly v průběhu roku.....	115
7.8.2 Kurzové rozdíly ke konci rozvahového dne	119
7.8.3 Nerealizované kurzové rozdíly na konci roku 2003	120
8. Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	123
8.1 Skupina 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy	123
8.1.1 Změny vlastního kapitálu akciové společnosti	124
8.1.2 Společnost s ručením omezeným.....	126
8.2 Skupina 42 – Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření	127
8.2.1 Zákonné rezervní fond	128
8.3 Skupina 43 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	130
8.4 Skupina 45 – Rezervy	131
8.4.1 Rezerva na opravy hmotného majetku.....	133
8.4.2 Příklad ostatní rezervy (daňově neuznatelné) na záruční opravy zboží..	134
8.4.3 Rezerva na daň z příjmů.....	138
8.5 Skupina 46 – Bankovní úvěry.....	138
8.6 Skupina 47 – Dlouhodobé závazky.....	139
8.7 Skupina 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka	140
8.8 Skupina 49 – Individuální podnikatel	141
9. Náklady a výnosy – účtové třídy 5 a 6	142
10. Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty	147
10.1.1 Otevírání účetních knih	147
10.1.2 Uzavírání účetních knih a roční závěrka	148
10.1.3 Následující účetní období	150
10.1.4 Podrozvahové účty	150

11. Finanční majetek	152
11.1 Dlouhodobý finanční majetek.....	153
11.1.1 Ocenění dlouhodobého finančního majetku	154
11.1.2 Pořízení cenných papírů	154
11.1.3 Prodej cenných papírů	156
11.1.4 Dividendy z akcií	156
11.2 Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek...	157
12. Opravné položky	160
13. Leasing	163
13.1.1 Finanční leasing.....	163
13.1.2 Operativní leasing	163
14. Komplexní příklad.....	169
14.1.1 Výchozí podmínky	169
14.1.2 Číselník zakázek	169
14.1.3 Číselník dokladů.....	170
14.1.4 Rozvaha k 31. 12. 2003	170
14.1.5 Vyúčtování mezd za leden 2004.....	173
14.1.6 Výpočet odpisů hmotného a nehmotného majetku	174
14.1.7 Zhodnocení komplexního příkladu.....	174
14.1.8 Návod k řešení příkladu	174
14.1.9 Rozvaha k 31. 1. 2004.....	175
15. Účetní závěrka	177
15.1 Rozvaha (bilance) a výkaz zisku a ztráty.....	178
15.2 Příloha účetní závěrky	179
15.2.1 Obecné údaje	180
15.2.2 Informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování	181
15.2.3 Doplňující informace k rozvaze (bilanci) a výkazu zisku a ztráty	181
15.3 Přehled o peněžních tocích – cash flow.....	183
15.4 Přehled o peněžních tocích nepřímou metodou s vysvětlivkami	187
15.5 Příklady na sestavování cash flow	193
15.5.1 Změny pracovního kapitálu	194
15.5.2 Odpisy dlouhodobého majetku a opravné položky k nabytému majetku	195
15.5.3 Přechodné účty aktiv a pasiv a rezervy.....	196
15.5.4 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	197
15.5.5 Finanční majetek	199
15.5.6 Rozdělení výsledku hospodaření	200
15.6 Příklad na sestavení výkazu cash flow metodou nepřímou podle metodiky platné od roku 1999.....	200
15.6.1 Zadání.....	200

16. Daňové možnosti práce s pohledávkami.....	211
16.1 Snižení pohledávky vystavením dobropisu.....	211
16.2 Odpis pohledávek do nákladů	211
16.2.1 Daňový jednorázový odpis pohledávek.....	212
16.2.2 Odpis pohledávek – účetní	213
16.3 Opravné položky k pohledávkám	213
16.4 Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v konkurenčním a vyrovnacím řízení.....	216
16.5 Postoupení pohledávky.....	216
16.5.1 Úplatné postoupení u postupitele	217
16.5.2 Úplatné postoupení u postupníka	217
16.5.3 Podrozvahové účty	218
17. Účtová osnova pro podnikatele – používaná v publikaci	219
18. Rozvaha a výkaz zisku a ztráty	228
18.1 Uspořádání a označování položek rozvahy (bilance)	228
18.2 Uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty – druhové členění.....	231
18.3 Uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty – účelové členění	233
18.4 České účetní standardy v návaznosti na zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. a vyhlášku č. 500/2002 Sb.....	234